Vrijdag 5 Mei 1944 — DAGBLAD — 61ste Jaargang No. 4199

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog Redactie-adres Consciëntiesteeg 27. telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Admiraal Koga gesneefd.

Toyoda volgt op als Opperbevelhebber Japanse vloot.

Boedapest gebombardeerd; Mosquito's boven Keulen en Mannheim.

Stettinius in Washington terug.

NUL OP HET REQUEST.

Berichten uit Zürich zeiden, dat Zijne Heiligheid de Paus drie dagen geleden afwijzend geantwoord heeft op een verzoek van Mussolini om de betrekkingen met het Vaticaan te hervatten. De Duce zou het argument hebben aangevoerd, dat het Pact van Lateranen, waardoor de Pauselijke Staat in 1929 werd herseld werd gesloten met de fascistische partij en niet met den Koning. Het Vaticaan antwoordde hierop — althans volgens deze berichten — dat het pact werd gesloten met den Koning en als strict onzijdige staat. Het kan trouwens geen regering erkennen, die vóór de oorlog niet bestaan heeft (Londen, AP 4.5).

JAPANSE VLOOTVOOGD DOOD.

Admiraal Mineichi Koga, commandant van de gecombineerde Japanse vloot, is in de slag gebleven. Hij sneefde ongeveer een jaar na zijn voorganger Admiraal Yamamoto. Hij kwam om, toen hij uit een vliegtuig de krijgsverrichtingen leidde aan het front. Dat was in Maart. Koga is 59 jaar oud geworden en hij werd beschouwd als een goed, zij het niet schitterend zee-officier (New York, AP 5.5).

Toyoda is opvolger.

Tot Koga's opvolger is benoemd de 58-jarige admiraal Soemu Toyoda, die commandant is van het marinestation te Yokosuka, waar thans admiraal Zengo Yoshida, tot nu toe bevelhebber van de Japanse vloot in de Chinese wateren, heen gaat (New York, AP 5.5).

HET JAPANSE OFFENSIEF IN CHINA.

De Japanners hebben de opening in de Peiping-Hankow spoorlijn tot slechts 120 kilometer vernauwd met een Noordwaartse aanval naar Mingkang, een spoorwegstad op 37 kilometer van Sinyang, hun basis in het Zuiden van de provincie Honan. Intussen is de bedreiging voor Loyang uit het Zuid-Oosten weer toegenomen nu de indringers van Mihaien uit in Westelijke richting trekken met steun van vliegtuigen. Reeds zijn zij gekomen binnen 15 kilometer van Tengfeng op 50 kilometer ten Zuid-Oosten van Loyang. De Japanners slaan ten Zuiden van de Peiping-Hankow spoorlijn af in een algemene Zuidwaartse aanval om de colonnes te ontmoeten, die zich van het Zuiden uit verspreidden. Herin hebben zij verder voortgang gemaakt. Verschillende strategische punten werden ontwrongen aan de Chinezen (Tsjungking, AP 4.5).

BOMBARDEMENTEN IN DE STILLE OCEAAN.

Als volgt luidt een bekendmaking van de Noordamerikaanse vloot in de Stille Oceaan: „Liberators van de 7e leger-luchtmacht hebben in de nacht van 1 op 2 Mei de atol van Truk aangevallen. Er werd 50 ton bommen geworpen op de vliegvelden en nabijliggende installaties, waardoor branden en grote ontploffingen werden veroorzaakt. Een zoeklicht-batterij werd vernield. Het afweervuur was matig. Twee vijandelijke vliegtuigen bevonden zich in de lucht boven de doelen, doch zij poogden niet de aanval te onderscheppen. Een enkele Liberator van de 7e leger-luchtmacht bombardeerde het eiland Ponape in de nacht van 1 Mei. In de stad Ponape werd een brand gesticht. De overgebleven vijandelijke posities in de Marshall-eilanden werden op 1 en 2 Mei gebombardeerd door Mitchell bommenwerpers van de 7e leger-luchtmacht, Dauntless duikbommenwerpers en Corsair gevechtsvliegtuigen van de 4e luchtmacht der mariniers, Ventura patrouillevliegtuigen van de 2e marine-luchtmacht en Hellcat gevechtsvliegtuigen van de vloot. Kanonstellingen en kustinstallaties alsook gebouwen en een electrische centrale werden gebombardeerd en beschoten" (Washington, AP 4.5).

DE OVERWINNINGEN VAN HET RODE LEGER.

Henry Cassidy seint uit Moskou:

Het Russische legerorgaan „Rode Ster" zeide, dat de Sovjetoverwinningen het gemakkelijker gemaakt hebben voor onze Geallieerden om grote militaire verrichtingen in het Westen te ondernemen, welke zo ongeduldig afgewacht worden door de gehele wereld. In een overzicht van het grote offensief van negen maanden in 1943 en 1944 beloofde „Rode Ster", „de taak om den vijand volkomen te verslaan, ongeacht waar of op wiens gebied hij zal vluchten zal worden volbracht door het heldhaftige Rode leger, geholpen door ons volk in nauwe samenwerking met onze bondgenoten". Het blad herhaalde Stalins dag order van 1 Mei en zeide verder, dat van de opening van de slag om Kursk op 5 Juli 1943 tot 15 April 1944 toen de lente-verslapping intrad, het Rode leger van 800 tot 1100 kilometer vooruitkwam, meer dan twee millioen vierkante kilometer gebied bevrijdde, 370 steden en meer dan 65.000 bewoonde plaatsen veroverde. Gedurende de laatste phase van de slag in Maart en April verloren de Duitsers 50.000 man aan doden en gevangenen, aldus schatte het blad, en reusachtige hoeveelheden materiaal, waaronder 130.000 vrachtauto's en 10.000 kanonnen. Het offensief werd door drie dingen gekenmerkt, zeide „Rode Ster".

Een van deze dingen is de lange duur: 9 maanden. Het tweede is de schielijkheid van het lente-offensief en het derde de mislukking van de talloze Duitse tegenaanvallen (Moskou, AP 4.5).

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

„Op 4 Mei vonden er geen belangrijke veranderingen plaats aan het front.

Op 3 Mei vernielden of ontwrichtten onze troepen aan alle fronten 47 Duitse tanks. 24 Vijandelijke vliegtuigen werden neergehaald in luchtgevechten of door het afweervuur. Onze vliegtuigen hebben in de nacht van 3 Mei hevige slagen toegebracht aan de vijandelijke troepen en uitrusting in het gebied van Sebastopol. Onze lange afstands vliegtuigen bombardeerden de Duitse en Roemeense troepen, geschutsstellingen en militaire opslagplaatsen. Door bombardementen en beschietingen werden den vijand hevige verliezen toegebracht.

Ten Noorden van de stad werden vele artillerie-batterijen tot zwijgen gebracht. In het gebied van de militaire opslagplaatsen en in het gebied van het spoorwegknooppunt werden tien branden gesticht. Vele ontploffingen werden waargenomen, waarvan twee buitengewoon grote. Al onze vliegtuigen keerden naar hun vliegvelden terug" (Moskou, AP 4.5).

VERKLARINGEN VAN STIMSON.

De Noordamerikaanse Secretaris van Oorlog Henry Lewis Stimson zeide, dat de voortdurende luchtaanval op het Europese vasteland steeds grotere vernieling aanricht onder de Duitse vervoerfaciliteiten, zodat de nazies niet meer bij machte zijn alles te herstellen. In April — zo zeide hij — hebben de leger-luchtstrijdkrachten een recordlading van 43.500 ton bommen op Duitsland en door de Duitsers bezette doelen geworpen. In dit totaal zijn de verrichtingen van de vliegtuigen uit Groot Britannië en Italië begrepen. Als voorbeeld van de schade, gelijk aangetoond door verkenningsfoto's, zeide Stimson dat in de rangeerterreinen te Chalons sur Marne practisch elke baan is doorgesneden.

Stimson deelde nog mede, dat de Noordamerikaanse strijdkrachten sedert het begin van de oorlog in totaal 197.841 manschappen verloren hebben in doden, gewonden, gevangenen en vermisten, op basis van de laatste rapporten van het leger en de marine. Dit is 5005 meer dan het totaal dat een week geleden werd bekend gemaakt (Washington, AP 4.5).

CULTUUR-WAARDEN BESCHERMD.

De New York Times zegt, dat de plannen om de vernieling van culturele, kunst- en godsdienstige schatten in Europa te voorkomen, thans vaste vorm hebben aangenomen en in Washington zijn uitgewerkt. Een militaire missie onder leiding van een staf-officier, zal binnenkort naar Europa gaan met de bevoegdheid te deze zake beslissingen te nemen (New York, AP 5.5).

1500 TON.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart deelde mede, dat bij de aanval van de Raf in de nacht van Woensdag op Donderdag op Mailly ongeveer 1500 ton springstoffen geworpen werd op een grote concentratie van tanks en vrachtauto's in dat belangrijke militaire depot (Londen, AP 4.5).

De Vreugde in Hollandia.

HET RELAAS ENER ONTSNAPPING.

25 Nederlandse Studenten Stierven

Nieuwe landingen in Nederlands Nieuw Guinea.

DE TOESTAND IN HOLLANDIA.

De Aneta-berichtgever Cornelis van Sluys, die met het eerste Noordamerikaanse transportvliegtuig is aangekomen in Hollandia, vertelde in een artikel, dat toen hij op het eerste bevrijde vliegveld aankwam de startbaan nog vol lag met beschadigde Japanse vliegtuigen; de Japanners zelf hadden overhaast de vlucht genomen en op verschillende plaatsen werden grote hoeveelheden achtergelaten materiaal gevonden; het meeste er van kon weer door de Noordamerikaanse troepen worden gebruikt. Er waren ook Ford Sedans bij, die de Japanners hadden buitgemaakt in Shanghai, Honkong en Manilla. Het hartversterkendste dat ik gezien heb was de geestdrift van de bevrijden, die uit andere gedeelten van Nederlands Indië door de Japanners naar Nieuw Guinea waren gevoerd. Velen van hen droegen nog versleten Indische legeruniformen. Deze trouwe onderdanen van de Koningin die duidelijk de tekenen droegen van de Japanse mishandelingen waren gewoon doorgegaan onder elkaar Nederlands te spreken en het Wilhelmus te spelen op hun fluiten. Zij vertelden, dat zij met schepen naar verschillende delen var Nederlands Indië werden gevoerd, maar dat velen hun leven hadden verloren wanneer Japanse schepen door de geallieerden werden getorpedeerd. Een van hen had nog brandwonden op armen en gelaat; hij was drie keer getorpedeerd. De Javanen speelden ter ere van hun bevrijders het Wilhelmus. Ook de mensen uit de streek van Hollandia gaven uiting van hun haat ten opzichte der Japanners, maar zij waren voortdurend overtuigd geweest van hun bevrijding. Ondanks de hevige straffen hadden velen geweigerd voor de Japanners te werken en verklaard, dat zij maar liever wachtten tot de geallieerden kwamen om weer naar het werk te gaan (Aneta).

WAAR ZIJN DE JAPANNERS GEBLEVEN?

Door Willem ten Eyck-Aneta-correspondent:

Waar de 14000 Japanners gebleven zijn, die in het Hollandiagebied waren is een volkomen raadsel. Hollandia is een geisoleerde kustnederzetting omgeven door het meest onherbergzame gebied dat men zich kan voorstellen. Honderden mijlen ten Oosten en ten Westen van Hollandia zijn slechts kleine kustplaatsjes, die slechts via de zee onderling verbonden zijn en dus volkomen onder toezicht van de geallieerde lucht- en vlootmachten staan. Het binnenland bestaat slechts uit moerassen en ontoegankelijk bergen; hier wonen enkele koppensnellers, terwijl er vele vergiftige insecten zijn. Tussen Hollandia en Humboldtbaai bestaat een 35 mijl lange weg dwars door de wildernis met een zijweg naar Dojo Doja Barae, 23 mijl ten Westen van Pim. Deze zijweg gaat langs de rivier Grime kronkelt door moerassen naar Bongerangen Genjem en komt bij Moeris weer aan de kust uit. Vandaar naar Tanahmerah-baai — waar de geallieerden geland zijn — voert de weg naar Sarmi, een kleine Japanse basis. Er is dus een mogelijkheid dat de Japanners langs deze weg gevlucht zijn, maar er zijn geen mogelijkheden, modern gemechaniseerd materiaal langs deze weg te vervoeren en alleen een klein gedeelte der vluchtende troepen zou in dit geval de Japanse basis Sarmi kunnen bereiken. Een andere uitweg is er echter niet. (Aneta).

NIEUWE LANDINGEN OP NIEUW GUINEA.

Generaal Douglas MacArthur deelt mede, dat Noordamerikaanse invasiestrijdkrachten landingen hebben uitgevoerd te Torare en Denta, ten Westen van Hollandia. De aanvallen, welke een week geleden gedaan werden, werden slechts tegengegaan door kleine strijdkrachten van vijandelijke troepen en men gelooft, dat de Noordamerikaanse verliezen gering zijn. Het doel van deze landingen was om de Japanse terugtocht af te snijden uit het gebied van Hollandia, waar de hoofd-invasie geschiedde. In het gebied van Hollandia hebben de Geallieerde strijdkrachten de overgave van kleine afdelingen Japanners afgedwongen. Tot de vijandelijke troepen die zich overgaven behoorden twintig die zich overgaven en de inzittenden van een vrachtauto op een weg. De Geallieerde luchtstrijdkrachten hebben haar aanvallen op de vijandelijke installaties ten Noord-Westen van Hollandia en in het gebied van Wewak voortgezet terwijl ook hevige slagen werden toegebracht aan de Japanse installaties op Timor in Nederlands Oost Indië. Dinsdag hebben de Geallieerde bommenwerpers 129 ton bommen geworpen op het gehavende Rabaul. De vijandelijke installaties werden ernstig beschadigd.

BIJ ARBEIDSONGEVALLEN OVERLEDEN.

Ten minste 25 Nederlandse studenten, die tot arbeid in Duitsland werden gedwongen, hebben de dood gevonden bij arbeidsongevallen, doordat zij zeer gevaarlijk werk moesten doen. Dit is gebleken uit een brief die door de rectors van Nederlandse Universiteiten aan Jan van Dam werd geschreven. In die brief herinnerden zij ook aan de belofte van Seyss Inquart om de studenten volgens opleiding en kennis te werk te stellen en noemden zij de namen van de slachtoffers. Gevraagd werd de studenten vrij te laten en weer toelating te geven om te studeren ook indien zij de z.g. verklaring van trouw niet getekend hebben.

Het nieuws van vandaag.

Japan heeft thans een derden Opperbevelhebber voor zijn vloot sedert het begin van de oorlog. Der traditie getrouw is nummer twee ook „in de strijd gesneuveld".

Ditmaal ging Admiraal Mineitsji Koga eraan en tot zijn opvolger is benoemd de 58-jarige Admiraal Soemu Toyoda, voorheen Commandant van het vlootstation Yokosuka. Dit werd door de radio van Tokio bekendgemaakt, welke tegelijk nog een lijstje deed volgen van andere Japanse Bevelhebbers die het leven gelaten hebben.

De Geallieerde vloot- en luchtstrijdkrachten zetten intussen onverstoord de aanvallen voort in de Stille Oceaan. Op Truk stortte weer 50 ton springstoffen neer. Een enkele Liberator nam Ponape onder vuur en voorts werden de overgebleven Japanse posities in de Marshalleilanden gebombardeerd.

In Europa is het lucht-offensief iets minder hevig maar duurt hij niettemin onverminderd voort. Gisteren moesten vooral vijandelijke installaties op de Franse kust eraan geloven. In de afgelopen nacht kwamen Britse Mosquito's boven Keulen en Mannheim. Uit het Zuiden togen de Geallieerde bommenwerpers naar Boedapest. En in Italië zelf werd de bestoking van de vijandelijke spoorweg-objecten voortgezet, terwijl geruchten spreken van grote voorbereidingen in Zuid-Italië welke wijzen op een aanstaande nieuwe onderneming.

In Joegoslavië zijn de strijdkrachten van Tito — die volgens een zegsman in Londen Mihailovitsj als hun grootsten vijand beschouwen — bezig de Duitsers verder uit te roeien. Het Duitse garnizoen te Mrkonjicgrad zou belegerd worden maar op andere fronten zijn de guerrillero's eveneens actief.

Aan het Russische front vinden plaatselijke gevechten plaats. De Russische luchtmacht vervolgde haar reeks met een aanval op Sebastopol, waar Duitse en Roemeense troepen nog fel weerstand bieden.

De geruchten omtrent de komende invasie van West-Europa houden nog aan. Vriend en vijand spreken van nieuwe wapenen die daarbij gebruikt zullen worden. Uit Londen wordt gemeld, dat de provincie Zeeland in Nederland tot „verboden zone" is verklaard. Niemand mag zijn woning verlaten.

Een laat bericht uit het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan deelt dan nog mede, dat de troepen van Generaal MacArthur geland zijn te Torare en Demta in Nederlands Nieuw Guinea. Deze plaatsen liggen ten Westen van Hollandia.

Belgisch-Nederlandse Samenwerking.

DE ONAFHANKELIJKHEID IS HET HOOGSTE GOED.

— Hier volgt de text van de redevoering die door den heer Pierlot van België werd uitgesproken op de lunch die door den Lord Mayor van Londen ter gelegenheid van de voetbalwedstrijd Nederland — België werd aangeboden:

In naam van mijn landgenoten die hier aanwezig zijn, dank ik den Lord Mayor en de Lady Mayores voor de gastvrijheid die zij ons verlenen en waarvan wij de traditionele en spreekwoordelijke charme op prijs stellen.

Hun vriendelijke attentie reikt verder dan onze personen; zij zal in het bezette land gewaardeerd worden als een nieuw blijk van de Engels-Belgische vriendschap. De Lord Mayor is geen onbekende in België. Meer dan eens, My Lord Mayor, hebben Uw voorgangers aan de burgemeesters van Brussel een bezoek gebracht in dit stadhuis waar een Max en een van de Meulebroeck een beroemde reeks van grote gemeente-magistraten hebben voortgezet. De Brusselse bevolking heeft de herinnering bewaard aan de optocht die bij het bezoek van den Lord Mayor door de straten van de hoofdstad trok. De Belgische families zullen fier en zelfs ontroerd zijn, wanneer zij weten dat gij als Uw gasten hebt uitgenodigd niet enkel hun regering en de officiële persoonaliteiten, doch tevens deze jonge lieden, hun zonen, die zich zojuist in een sportwedstrijd hebben onderscheiden en die weldra aan de zijde der Britse en der geallieerde soldaten aan het bevrijdend offensief zullen deelnemen.

Geen enkel Belg zou ik in Uw Guildhall, evenmin als in Uw Parlement te Westminster kunnen binnentreden zonder de kracht aan te voelen van de banden die tussen onze beide landen ontstaan zijn door een gemeenschappelijke gehechtheid aan de openbare vrijheden en aan de instellingen die ze waarborgen.

De bakermat aller Parlementen.

Westminster is de bakermat van al de Parlementen der wereld; doch wij mogen de rol niet vergeten die in de ontwikkeling van de instelling werd gespeeld door de parlementen, die hier, in de City of London, en in al de vrije steden van dit Koninkrijk, werden gevormd. Te Westminster hebben zij, op het nationale plan, regeringsprincipes overgeplaatst, waarvan zij tevoren binnen hun eigen muren de ondervinding hadden opgedaan.

Thans draagt de Guildhall de sporen van de aanvallen van een vijand, die, door dit gebouw als objectief te nemen, een goede keuze heeft gedaan, want dit monument vertegenwoordigt, al wat Duitsland zou willen vernielen en al wat wij verdedigen. Niettegenstaande al de verliezen van bouwkundige aard, schijnt dit paleis van uw stedelijk leven ons, met zijn glorierijke littekens, nog indrukwekkender toe.

U hebt, My Lord Mayor, een biezonder gelukkige gedachte gehad door aan uw tafel Nederlandse, Luxemburgse en Belgische vrienden te verenigen. Zij behoren tot Naties die door hetzelfde leed en door het gevoel van gemeenschappelijke gevaren zoch nog meer dan in het verleden broeders gevoelen.

Het eind der beproeving is nabij.

Doch de beproeving is haar einde nabij. Het begin van het jaar 1944 is de dageraad van grote hoop.

Deze hoop beoogt niet enkel de overwinning en de bevrijding. Zij vraagt om een beter verdedigde veiligheid, die de vredelievende volken zal behoeden voor de terugkeer van het geweld en de gruwelen, die wij, tweemaal in een mensenleven, hebben gekend.

Hoe zouden wij, boven de uitbarsting van volkse vreugde die op de bevrijding zal volgen en boven de rechtmatige voldoeningen die de zegepraal aan het nationale gevoel zal geven, onze blikken en onze bezorgdheden niet verder naar de toekomst gericht houden?

Wanneer ik mij afvraag wat morgen de positie van België in de wereld zal zijn, dan is er een gedachte die elke andere beschouwing beheerst: voor een Natie die deze naam waardig is, is de onafhankelijkheid het allergrootste bezit. Door haar te verliezen, verliest zij alles. Voor België vereenzelvigt de onafhankelijkheid zich met het leven; haar te heroveren en haar te vrijwaren is ons hoogste doel, in de oorlog en in de vrede.

Dit hoeft ons niet tot een politiek van afzondering aan te zetten. Zulks mag de formule van morgen niet wezen. Zoals de mensen, hebben de Staten elkaar nodig. Indien wij moesten herbeginnen met ons, ieder binnen zijn grenzen, op te sluiten, met door douane-afsluitingen de circulatie van het crediet, van de industriële en landbouw-producten te stuiten, dan zouden wij opnieuw verschillende der oorzaken zien ontstaan van de malaise, waaronder de wereld geleden heeft. De nauwe samenwerking die de oorlog onder de Verenigde Naties tot stand heeft gebracht, moet na de zege behouden blijven, want zij is, zowel op economisch als op politiek gebied, de essentiële voorwaarde van een duurzame veiligheid.

Het is tijd om nauwkeurig te bepalen wat deze samenwerking zal moeten wezen. Dit hebben de Regering van Nederland en de Regering van België gewenst en zij pogen in hun betrekkingen dienovereenkomstig te handelen.

Wanneer wij, op het ogenblik enkel het gebied van de wereld waar wij ons bevinden beschouwen en het onderzoek der meer uitgebreide vraagstukken terzijde laten, hoe zouden wij dan niet opmerken hoezeer de hoogste belangen van onze landen solidair zijn? In de algemene organisatie van de vrede, vormen België en Nederland, zonder Luxemburg te vergeten, naast Groot-Britannië en Frankrijk, een onontbeerlijk element. Alhoewel hun moederland klein is van omvang, hebben zij zich over de zeeën uitgebreid. Samen vormen zij een grote economische mogendheid. Samen zijn zij in staat om in de voorste lijn militaire strijdkrachten op te stellen die, gelet op hun positie op gedurig bedreigde punten, een belangrijke rol kunnen spelen teneinde de terugkeer van het gevaar te voorkomen.

Duurzame veiligheid voor Engeland.

Er bestaat voor Groot-Britannië geen duurzame veiligheid indien er op het vasteland geen doelmatige wacht betrokken wordt. Uit tactisch oogpunt beschouwd, is het onmogelijk geworden de grond- en vooral de luchtverdediging te verzekeren van een land met een zo geringe diepte als België, zonder zijn militaire steunpunten heel ver op zijn grondgebied achteruit te

brengen, in de richting van waar verwacht wordt.

Ik heb de zekerheid dat ik het gevoelen van mijn landgenoten in het bezette land uitdruk, wanneer ik zeg dat België op dit gebied alle verplichtingen zal aanvaarden die in verhouding zijn met de uitgestrektheid zijner macht, mits de Mogendheden waarvan de vrede afhangt de middelen tot en de eenheid van actie behouden zonder dewelke de eerbied voor het recht niet zou kunnen verzekerd worden.

Wat de concrete modaliteiten voor de organisatie der veiligheid tussen onze landen zullen zijn, hoef ik niet te zeggen en het ogenblik om in deze zaak te beslissen is nog niet gekomen alhoewel het stellig nadert.

Doch een zaak schijnt mij zeker; bij elke organisatie van de aard moet er een leidende invloed zijn, die binnen het kader van de gemeenschappelijke verplichtingen en van het algemeen belang, strookt met de eerbied voor de souvereine rechten van elk land.

In de laatste tijd hebben deze ideeën vooruitgang gemaakt. Met genoegen hoor ik Britse stemmen bevestigen dat Engeland niet alleen een oceanische maar ook een Europese mogendheid is. Of nog, dat het lot van de vrede grotendeels zal afhangen van de vraag of Groot-Britannië in zijn Europese politiek tijdig van de werkelijkheidszin en van de hoedanigheden van „leadership", die het zo vaak heeft getoond, zal blijk geven.

Voorzeker zijn de moeilijkheden en de afstand die ons van de verwezenlijkingen scheiden, groot, doch wat hindert dit, indien wij op deze weg de redding kunnen vinden? **Willem de Zwijger, had geen behoefte aan hoop om te ondernemen, noch aan succes om te volharden.** Met des te meer reden moeten wij beslist zijn om te handelen, nu de wind van de hoop in onze zeilen waait en de haven in het zicht is.

Langs de Boca's.

Als een sierrand van de fijnste kant steken de waterpluimen op van onder Curaçao's Noordkant. In tafelterrassen daalt ons landje in het diepe water van de zee omneer en in natuurlijke fonteinen stuift het water in het zuiverste wit er bovenuit, tientallen meters hoog. Het is de barre vlakte die van Boca Tabla naar Westpunt loopt. De geiten zijn er heer en meester.

Zacht helt het rode bruin van de grond op en neer, maar grijs is de rotsgrond waar wij op lopen.

Links van ons de roodbruine vlakten, hellend en dalend naar het binnenland. Voor ons de effen barheid van Curaçao's Noordkust. Links een licht naar binnen gebogen kustrand met zover het oog reiken kan waterpluimen, dan hoog, dan laag, dan ziedend, dan statig een zoom vormend van wit tegen de strak blauwe lucht van de vroege middag. Wie wandelen wil op Curaçao kan het immer doen. Te warm is het nooit. Er is een natuurlijk air-conditioning system, dat door geen oorlogsproductie tekort aan materiaal krijgt.

Daar is Wandomi, een brede Boca, die wij door moeten. Omlaag, omhoog aan de overzij. Even verder ligt Boca Kortalijn, een van de mooiste punten van Curaçao, als men beneden tussen de rotsmuren staat en waar in het zacht glinsterende grint hier en daar een krabbetje kruipt. De blauwe golf vormt de achtergrond. Het puur te groen steekt van achteren uit de glooiïng, die de Boca verbindt met de wereld daarbuiten. Maar wij gaan er niet henen. Zoeken een plek om omhoog te klauteren. Wij staren verblind in het heldere licht, het tropenlicht, dat de tientallen waterpluimen doet tintelen in de middaggloed. Wat zal het warm zijn in de stad, de lucht moet krinkelen boven de brug. En hier hebben wij het fris.

Het is lonend. De kale vlakte strekt zich schier eindeloos uit. Dat gaat tot aan Westpunt toe en het is juist een wandeling voor den bekenden beroepsmilitair en den dichter. De eerste heeft het terrein al terstond door. De dames van het gezelschap en de eenvoudige burgerlieden die wij zijn, wij willen maar langs de kust lopen om in Westpunt te belanden. „Je moet er dan komen", vindt de dichter. „Als we langs de kust lopen, kunnen wij niet missen", meent een ander. Vol bewondering staart een der dames naar den krijger, die eerst de blik en daarna de hand over de omgeving laat waren en strategisch opmerkt: „Daar is het zadel, dat wij moeten hebben".

De bedoeling dringt pas later door, want feitelijk ziet niemand iets anders dan verbaasde geiten (die op het zien der menselijke vermoeidheid niet eens op de loop gaan) en verbleekte geitenbeenderen, die den dichter in zichtbare verrukking brengen. De beroepsmilitair heeft echter een inzinking in het terrein op het oog.

De burgerlui vatten het niet en wandelen langs de kust. De ene Boca komt na de andere. Groot en diep is de Masalinja-boca, die beneden bewoond wordt door hagedissen. Van pleizier maken ze een rondedans in de schaduw van de bomen waar mensen zich niet onder wagen. Langzaam, heel langzaam buigt de kust om. Groter en breder wordt de vlakte, die slechts zelden door een menselijk wezen betreden wordt.

Klein en fel steekt een zeil af tegen de dondere wateren in de diepte. Dat bootje komt van Westpunt, denken wij. Het wordt steeds eenzamer. Zelfs geiten zijn er niet meer, zelfs de hagedissen zijn verdwenen. „Wie op zulk een tafelterras een uur lang zitten kan zou vroeger een held genoemd worden", meent de dichter en hij maakt aanstalten om zich die erenaam te verwerven. Een pluim omhult hem als een wolk. Dan zakt de pluim weg en druipend komt de dichter te voorschijn.

En daar is dan Noordpunt. Merkwaardig schouwspel. Rechts van ons zwiept de zee de hoge pluimen in de lucht, links om de hoek is het zo rustig als een meer.

Een grote kuil gaapt als een openlucht Boca Tabla op deze vlakte. De natuur biedt voor elk wat wils. Ginds kan men afdalen en het donderen der watermassa's van terzijde bewonderen. Hier van boven. Ginds een pluim die uit zee omhoog zwiept; hier een wolk van schuim, waar de zon een regenboog in schildert. Er zijn vele holen onder de Westkust. Dat hebben wij nog niet zo snel door, want Frater Realino is er niet bij om het ons uit te leggen. Als natuurlijke spuitwaterflessen borrelt het water in de plassen die er staan. De zee stuwt haar water in de holen en drukt de lucht er op die manier samen. Door duizenden kleine gaatjes vindt de lucht een uitweg en omdat het hier vol plassen ligt, krijgt men evenzovele borrelpartijen. Het is alsof er muziek gemaakt wordt op een nieuw instrument. Dat gebeurt ook. Dat instrument is de natuur.

Curaçao.

DE PRINSES JULIANAFILM IS ER.

De G.P.D. ontving heden bericht uit New York, dat de door John Fernhout voor het Nederlands Inlichtingen Bureau vervaardigde film van het bezoek van Prinses Juliana aan Curaçao heden per koerier naar hier is afgezonden. De vertoning in de drie bioscooptheaters zal dus binnenkort kunnen worden tegemoet gezien.

STATEN VAN CURAÇAO VERGADEREN.

Gisteravond kwamen de Staten van Curaçao bijeen ter behandeling van enige stukken, die allen zonder enige op- of aanmerking werden aangenomen. De Ontwerp-landsverordeningen hadden voornamelijk betrekking op het „Prijsopdrijvings- en Hamsterbesluit". Het laatste ontwerp-landsverordening was echter een bekrachtiging van het besluit van den Gouverneur van Curaçao van 20 Mei 1940 tot wijziging en aanvulling van de „Ongevallenregeling 1936".

Luchtverbinding Sint Maarten

Op voorstel van den Heer W. R. Plantz werd nog de volgende brief geschreven aan Zijne Excellentie den Gouverneur:

De Staten van Curaçao nemen hierbij de vrijheid de aandacht van Uwe Excellentie voor het navolgende te vragen.

Toen Uwe Excellentie in April van het vorig jaar credieten vroeg, benodigd voor de aanleg van een vliegveld op St. Maarten, hebben de afdelingen deze onverwijld toegestaan, daarbij verklarend, dat zij zich niet alleen met deze uitgaven konden verenigen, doch het bovendien zeer toe te juichen, dat nu spoedig tot de aanleg van een vliegveld op St. Maarten N.G. zou worden overgegaan.

Enige maanden geleden is het vliegveld in gebruik genomen, doch een geregelde luchtverbinding is nog steeds niet tot stand gekomen.

Het spreekt welhaast vanzelf, dat de Staten, toen de beschikbaarstelling der gelden gevraagd werd, er op rekenden, dat, wanneer het veld in gebruik genomen kon worden, een geregelde luchtverbinding met de Bovenwindse eilanden niet lang op zich zou laten wachten.

Weliswaar hebben inmiddels verscheidene vluchten plaats gevonden, doch dit waren steeds chartervluchten van het Gouvernement, zodat het publiek daaraan weinig of niets had.

De Staten zullen het daarom ten zeerste op prijs stellen, indien het Bestuur stappen wil ondernemen om tot een geregelde verbinding, zij het in het begin eenmaal 's maands, te komen en zo het deze mogelijk reeds ondernomen heeft, te vernemen in welk stadium een en ander verkeert."

Steun ten bate van de uitzending van een Rode-Kruiscolonne naar Australië.

Ook werd nog de volgende brief aan Zijne Excellentie gericht:

„Bij het kort geleden plaats gehad hebbende bezoek van Dr. Bonne aan Curaçao hebben de Staten het genoegen gehad dezen voormaligen hoofdambtenaar, die thans een belangrijke functie bekleedt bij de voorbereiding voor de terugkeer naar Nederlands Oost-Indië, in hun afdelingen te ontvangen teneinde van hem te horen met welke resultaten zijn bemoeienissen hier beloond zijn.

Het moge welhaast van historische betekenis heten, dat dit bezoek plaats vond op 24 April, een dag, waarop het eerste stukje Nederlands grondgebied door de troepen van Generaal MacArthur van den Japansen overweldiger bevrijd werd.

Met grote belangstelling hebben de afdelingen kennis genomen van het streven van Dr. Bonne om te komen tot het vormen van een Rode-Kruiscolonne „Curaçao", welke als eenheid naar Australië uitgezonden kon worden. Om dit doel te bereiken zijn uiteraard geld en mensen nodig: geld om de colonne met het nodige materiaal uit te rusten, personeel om haar te bemannen. Gelijk aan de Staten uit de mededelingen van Dr. Bonne bleek, ligt het in het voornemen van het Rode Kruis alhier om een actie te beginnen teneinde het bedrag van ƒ 100.000,—, hetwelk nodig is om de colonne van de benodigde materiële uitrusting te voorzien, onder de burgerij in te zamelen.

Met vreugde vernamen de Staten, dat op Curaçao zich een 35 deelnemers aangemeld hadden en op Aruba voorlopig 10.

Teneinde een goed geoefend en volkomen op elkaar afgestemd geheel te krijgen, achtte Dr. Bonne het wenselijk, dat de groep, alvorens van hier te vertrekken, hetgeen hij dacht, dat eind October, begin November zal plaats vinden, eerst voor 1 maand, doch nog beter zou zijn voor 2 maanden, als eenheid bij elkaar gebracht wordt. Temeer achtte hij zulks wenselijk, omdat degenen, die zich vrijwillig opgegeven hebben, elkaar niet allemaal kennen, aangezien niet alleen van Curaçao, doch eveneens van Aruba deelnemers afkomstig zijn. Dit plan brengt evenwel met zich mede, dat het personeel 1 à 2 maanden eerder zijn betrekking zal moeten verlaten. De Indische regering evenwel zal de colonne eerst overnemen op het ogenblik, dat zij Curaçao verlaat.

Tenslotte werd de verzorging der achtergebleven gezinnen ter sprake gebracht. Uiteraard delegeren de leden der colonne een deel van hun inkomen teneinde in het levensonderhoud der achtergeblevenen te voorzien, zodat deze verzorgd zijn.

Gezien het humanitaire doel der onderneming en het feit, dat zich hier een schone gelegenheid voor Curaçao voordoet om bij te dragen tot de bevrijding van mederijksgenoten in de Indische Archipel, achten de Staten het gewenst steun in deze toe te zeggen. Zij zouden gaarne zien, dat voor dit doel voor de tijd van 3 jaren een afzonderlijk crediet van ƒ 50.000.— voor 1944 en van ƒ 40.000.— voor de jaren 1945 en 1946 op de begroting gebracht wordt, teneinde daaruit te betalen voor 1944:

1o. de salarissen van het personeel gedurende een periode van ten hoogste 2 maanden, wanneer de colonne hier in groepsverband bijeen is;

2o. de delegaties ten behoeve der achtergeblevenen over een tijdvak van 2 maanden (dit geld ware aan de Indische regering over te maken); en

3o. het overschot als bijdrage ineens voor de aanschaf van het materiaal

en voor de jaren 1945 en 1946:

de delegaties ten behoeve der achtergeblevenen (over te maken aan de Indische regering).

De Staten zouden het ten zeerste op prijs stellen, wanneer Uwe Excellentie, zo dit voorstel Uw instemming heeft, maatregelen wilt laten nemen, opdat een eerste crediet van ƒ 50.000,— alsnog op de thans in behandeling zijnde begroting voor het jaar 1944 geplaatst wordt."

DE REGENVAL.

Het lijkt wel of op Curaçao de moeson is losgebroken. In de afgelopen nacht — tot hedenmorgen 8 uur — viel er 40.5 mm. regen volgens de meter van Fort Nassau. Maar na achten heeft het nog urenlang geregend, zodat deze laatste bui waarschijnlijk een van de grootste zal zijn, die Curaçao ooit gekend heeft.

MARTIJN EN HAITI.

De bladen van Haïti melden met veel ophef dat de heer Ernesto C. Martijn Consul-generaal van Haïti in Curaçao weldra naar Port-au-Prince komt.

Men is zeer verheugd den heer Martijn te begroeten, daar men erg opgetogen is over de wijze waarop hij de Haïtiaanse voetballers heeft ontvangen en geïntroduceerd. Men weet dat de heer Martijn met de heren Hoogeveen en Senior via de Verenigde Staten op weg was naar Engeland, doch dat deze reis werd afgelast. De heer Martijn is op de terugweg naar Curaçao doch zal van de gelegenheid gebruik maken om een week in Haïti te blijven teneinde er besprekingen te voeren met enkele handelsfirma's in verband met de voedselvoorziening van Curaçao. Men is van plan den heer Martijn voor zijn gastvrijheid ten opzichte van de Haitiaanse voetballers in het openbaar te bedanken. (Aneta)

BOOTWERKERSBOND VERGADERT.

Gisterenavond is er een vergadering geweest van de Bootwerkersbond „San Telmo". De Bond telt nu 385 leden. Nieuwe statuten werden aangenomen en men zal de varensgezellen in een aparte groep onderbrengen. Men hoopt op medewerking der Maatschappijen bij dit mooie sociale werk.

COTCHICO NAAR HAITI.

De Haitiaanse pers kondigt reeds het bezoek aan van den Heer en Mevrouw Cotchico van „La Prensa" en ziet in de toenemende belangstelling van de bewoners van Curaçao voor Haiti als vacantie-oord een gevolg van het keurige gedrag van het Haitiaanse voetbalelftal. Men drukt in de dagelijkse pers telkenmale weder uit hoezeer men verheugd is over de steeds nauwer wordende relaties tussen Haiti en Curaçao.

Onder een andere rubriek annonceert men ook een Curaçaosen bokser, die in **Port-au-Prince** in een internationaal tournooi tegen den Haitiaansen bokser Leon Bougard zou opkomen (Aneta).

Laatste Nieuws.

— De radio van Ankara deelde mede, dat de Turkse Minister van Buitenlandse Zaken, Numan Menemencioglu, op een persconferentie heeft verklaard, dat Turkije niet verrast moet zijn wanneer de natie „verplicht wordt naar de wapenen te grijpen".

— **Majoor James Stewart,** de vroegere filmacteur, is in Engeland gedecoreerd met het Onderscheiden Vliegerskruis voor **zijn leiding** bij de Noordamerikaanse **aanval van 28 Februari** op de vijandelijke vliegtuigfabrieken te Brunswijk in Duitsland.

— **De Geallieerde** bommenwerpers in Zuid-Oost Azië hebben een hevige aanval gedaan op het Japanse bevoorradingscentrum Mandalay in midden Birma. De rangeerterreinen te Maymyo en talrijke andere doelen werden ook getroffen door de bommenwerpers.

Goebbels heeft in „Das Reich" geschreven, dat de Duitsers wapenen hebben achter de Atlantische Wal, **welke tot nu toe** niet bekend zijn.

— **De Noordamerikaanse** Onder-Staatssecretaris Edward Stettinius Jr. is te Washington teruggekeerd **van zijn reis van** vijf weken, waarbij hij een bezoek aan **Engeland bracht en later** Noordamerikaanse diplomaten ontmoette te Marakech in Marokko. Stettinius **deelde** aan de verslaggevers mede, dat zijn besprekingen succesrijk zijn geweest en dat **hij direct verslag** zal uitbrengen aan Cordell Hull. Stettinius beloofde spoedig een verklaring met biezonderheden van zijn conferenties te zullen uitgeven.

— **Berlijn** heeft hedenmorgen toegegeven, dat de Russen voortgang maken aan het Sereth-front in Roemenië waar — naar zij zeggen — een grote slag woedt.

— **De Britse** radio meldt, dat de toeneming van het **Joodse** verzet in bezet Europa de Duitsers ertoe gedreven heeft hun antisemietisme nog op te voeren. Het bericht zeide: „De nazies roeien de Joden uit met een grondigheid welke steeds dodelijker en feller wordt naarmate de Duitse ondergang nadert."

De Algemeen Militair Commandant,

MAAKT BEKEND;

dat verzoeken voor uitstel c q hernieuwd uitstel van inlijving en opkomst voor eerste oefening bij de Schutterij op 1 Juli 1944, vóór 15 Mei a.s. moeten worden ingediend;

a) op Curacao bij den Algemeen Militair Commandant

b) op Aruba bij den Oudst Aanwezend Zeeofficier

c) op Bonaire bij den Commandant van de Nederlandsche Troepen.

Hier Haïti

door

MR. EDUARD M. ELIAS.

IV.

Port-au-Prince is in het geheel geen „grote stad". Het heeft 3 maal zoveel inwoners als Willemstad, maar Willemstad is 3 maal meer grote stad dan Port-au-Prince, wanneer gij het grootsteedse Champ de Mars niet in beschouwing neemt en wanneer gij niet denkt aan het Corps Diplomatique dat in zijn legaties en particuliere villa's, in de bergkoelte van Petionville en Kenscoff een weelderig leven heerst dat Amerikaans of Europees is, doch zeker niet Haïtiaans. Port-au-Prince is niet Amerikaans en niet Europees, het is Afro-Europees met Noord- en Zuidamerikaanse beïnvloeding. Zijn ambtenaren en intellectuelen zijn meer Frans dan Afrikaans en helemaal niet Amerikaans. Zijn winkels zijn bijna Afrikaans: donkere holen in de straatwand met grote openslaande deuren, zonder weelde of gemak, rommelig, arm en gezellig en vervuld van niet te definiëren geuren. Zijn villawijken zijn als die van Franse provinciesteden. Grijs en wit en van een onbepaalbaar lelijke architectuur, doch bedolven onder de liefelijkheid van veelkleurige en veelgeurige bloemen: geweldige trossen van fel-rood en zachtblauw, van zonnegeel en smetteloos wit, van rose en mauve en paars en oranje, bedelvend de balcons, overhuivend de toegangspoorten, klimmend tegen de muren, afhangend voor de daken en enorme bomen ruisen in de wind en spreiden koelte. Zijn achterbuurten moeten tot de ellendigste van de wereld behoren: lange straten, stoffig en ongeplaveid waar kinderen en honden, ezels en vliegen, afval en etenswaar een ondeelbare eenheid van geuren en geluiden vormen, zoals gij die kent van de verre en vreemde steden van Afrika. Maar het restaurant van Kalmar is Weens, dat van Dereix roept iets van Marseille in u wakker en dat van Madou Jugy in Petionville is zo verfijnd Parijs in de smaak van zijn meubilering als het beste van de Rive Gauche.

De films die in de 2 bioscopen van Port-au-Prince worden vertoond zijn stokoud en Frans of oud en Amerikaans. De 5 dagblaadjes die er verschijnen zijn zó Frans...... Le Matin en Le Soir, La Phalange en Le Nouvelliste en Haïti-Journal.

Alle vijf redacteuren van al die vijf krantjes woonden éëns in Parijs. De vele bedelaars doen aan Afrika denken en de muziek van de Garde Républicaine aan een Frans stadje in de Midi of in Bourgogne. En ik heb een Senator ontmoet, „bonjour monsieur le senateur... comment allez-vous, monsieur le senateur" die met zijn parmantig snorretje, zijn grijze streepjes-pantalon, zijn lakschoenen en zijn lorgnet aan een zwart-zijden koord, zó uit een Frans blijspel was weggelopen. . helemaal van de Boulevard Montmartre naar Port-au-Prince. En de enige mondaine dansgelegenheid voor heel Haïti is de Cabane Choucoune in Petionville. In haar uiterlijk is zij Afrikaans: een ronde kraal met een strooien dak op hoge boompalen. Haar kleine kittige muziek is Haïtiaans. Kent gij de geestige méringues die soms aan een Franse polka, soms aan de Afrikaanse tam-tam doen denken?

En haar publiek is de beaumonde van Port-au-Prince: diplomaten en ministers, kooplieden en rechters, buitenlanders en de Haitiaanse aristocratie. Port-au-Prince is zeker één van de minst weelderige hoofdsteden van de wereld.

Gij vindt er geen mooie winkels, geen mooie bioscopen, geen thee-salons en geen cabarets Maar Port-au-Prince is zeker één van de meest merkwaardige hoofdsteden van de wereld. Europses en Afrikaans intellectuel en armoedig, geurend van bloemen en stinkend van afval in de hete zon. Een kleine stad om eeuwig verliefd op te zijn.

Overlevenden van de Duitse duikboot U-593 spartelen in zee nadat hun vaartuig tot zinken werd gebracht door twee Geallieerde torpedojagers, de „Wainwright" (Noordamerikaans) en de „Calpe" (Brits) van welke deze foto genomen werd nabij Bizerte.

Buitenland.

DE 'NON-STOP' AANVAL WORDT VOORTGEZET.

Grote Geallieerde zwermen zijn vannacht weer over de Straat van Dover getrokken om de non-stop aanval op Vesting Europa voort te zetten. Mosquito-vliegtuigen van het bombardementscommando hebben doelen in West-Duitsland aangevallen en mijnen uitgestrooid in de vijandelijke wateren. Negen van onze vliegtuigen gingen eraan, zegt Londen.

Halifax-vliegtuigen en Wellingtons hebben van Italië uit scherpe aanvallen gedaan op de andere zijde van Europa, waarbij de Russische grondstrijdkrachten hulp verleenden door Boedapest aan te vallen. Ook de Raf bombardeerde de rangeerterreinen van de Hongaarse hoofdstad. Zoals men zich herinnert werd de nacht tevoor Bockarest aangevallen, de hoofdstad van Roemenie. Het zicht was vannacht uiterst slecht, maar verschillende bruggen konden worden bestookt te Grosetto, Albino, Torre, Fabriano, alle in Italië. De spoorwegknooppunten te Terni, Sulmona en gebieden ten Noord-Oosten en Zuiden van Rome werden aangevallen. Vier geallieerde vliegtuigen worden vermist.

Bij het Nauw van Calais.

Noordamerikaanse bommenwerpers hebben de militaire installaties in het langs het Nauw van Calais gelegen Departement Pas de Calais aangevallen. Dit is dan de 21e aanval van het voor-invasie offensief. In totaal wordt het aantal dat vannacht over het Kanaal trok geschat op 200 Liberators: het is maar een korte wip naar deze punt van Frankrijk, die het dichtst bij Engeland ligt [32 km. — Redactie] en het escorte was daarom niet groot, vermoedelijk een gelijk aantal, bestaande uit Noordamerikaanse Mustangs. Kamerijk in Noord-Frankrijk was een der voornaamste doelen.

Later in de ochtend trok er nog een Noordamerikaanse luchtvloot op uit. Op hun vlucht naar Europa kwamen ze de luchtvloot van Mosquito's, die juist op terugweg was na gedane arbeid, tegen. Zonder enig verlies werden mijnen uitgestrooid in de vijandelijke wateren.

In Frankrijk werden aangevallen de rangeerterreinen van Valenciennes, Somain, waarbij de Duitsers zelfs geen schijn van weerstand boden. Terugkeerde vliegers zeiden, dat ze niet eens een nazie-vliegtuig hadden gezien, hoewel de lucht slechts matig bedekt was.

Zelfs Creta aangevallen.

In de buurt van Creta werden aanvallen gedaan op Duitse schepen, de vliegvelden van Creta en andere Aegeïsche eilanden en de haven van Monemvasia waren het doelwit der geallieerde vliegers. Vooral de vliegmachines op het vliegveld Maleme (Creta) werden erg beschadigd (Londen, (AP) 5.5).

ZEGSMAN VAN TITO OVER JOEGOSLAVIË.

Wes Gallagher seint uit Londen:

Joegoslavië's leger van Partijgenoten wil militaire missies inwisselen met de Verenigde Staten, aldus verklaarde Tito's officiële vertegenwoordiger in Groot Britannië op een persconferentie, waarbij hij Tito's wil te kennen gaf, dat Koning Petar buiten het land zal blijven tot het volk hem vraagt terug te keren.

De 37-jarige Generaal Majoor Velevit, die uit de gelederen der Partijgenoten kwam om aan het hoofd te worden gesteld van Tito's militaire missie in Groot Brittannië, zeide dat Tito vergunning heeft gevraagd om een gelijksoortige missie naar Washington te zenden, doch dat nog geen antwoord ontvangen is. In een lange uitleg van de binnenlandse toestand in Joegoslavië verklaarde de Partijgenoten Petars regering en zijn leger van 300.000 man „niet communistisch" zijn en geen betrekkingen met Rusland hadden dan eerst twee maanden geleden toen een militaire missie uit Moskou kwam. Hij zeide, dat Tito's strijdkrachten „onafhankelijk" zijn. Velevit verklaarde openlijk, dat hij niets te maken wil hebben met Koning Petar en gaf onomwonden te kennen, dat de aPrtijgenoten Petars regering beschouwen als een soort superquisling-organisatie. De eerste vijand van Tito's strijdkrachten is niet Neditsj, die dient als een quisling van de Duitsers — zeide hij — maar Mihailovitsj, die Petars Minister van Oorlog is (Londen, (AP) 4.5).

CURTIN HOUDT EEN PERSCONFERENTIE.

De Australische Premier John Curtin zeide, dat Australië tevreden is over de beslissing van Churchill en Roosevelt om de oorlog in de Stille Oceaan met even grote hardnekkigheid te voeren als in Europa en dankbaar is aan de Verenigde Staten en Groot Britannië voor de hulp in manschappen en voorraden tijdens de crisis in 1941 en 1942. Deze verklaring, welke op een persconferentie werd afgelegd, bevatte een uitvoerig overzicht van de Australische oorlogsinspanning en de krijg in de Stille Oceaan. Curtin gaf zijn tevredenheid te kennen over de campagne op Nieuw Guinea en zeide, dat in geen enkele andere campagne er zulk een onafgebroken succes is geweest tegen zulk een geringe prijs.

In antwoord op een vraag omtrent het verweven van bases in het Verre Oosten door de Verenigde Staten, stelde Curtin de wedervraag waarom men niet vraagt naar de verwerving van bases door Australië, Nieuw Zeeland of Groot Britannië. Vervolgens zeide hij, dat dit onderwerp voor een oplossing moet wachten tot het einde van de oorlog. Maar hij legde er de nadruk op, dat stappen genomen moeten worden om te voorkomen, dat zij zullen worden gebruikt voor agressie en voegde eraan toe, dat het gebruik van bases om zulk een agressie te voorkomen niet noodzakelijkerwijs de overdracht van souvereiniteit hoeft te betekenen. Dat is een onderwerp, dat zal moeten worden uitgewerkt door de naties „van goede wil", zeide hij.

Curtin zeide tot de verslaggevers een voorstander te zijn van de vorming van een Secretariaat voor het Imperium. Het Britse Departement van Buitenlandse Zaken is goed ingelicht over de zaken van Europa, zo voegde hij eraan toe. Doch sommige Europese gevallen hebben geleid tot oorlog, hetgeen — wanneer een deel van het Imperium erbij betrokken was — betekende dat alle andere delen erbij betrokken werden als gevolg daarvan. Hij was dus van oordeel, dat het Imperium vollediger ingelicht moet worden dan onder het huidige systeem het geval is.

Toen men hem vroeg wat er gebeuren zou ingeval niet alle delen van het Imperium het eens waren over de vorming van een Secretariaat, zeide Curtin: „Ik zou gaan tot waar ik kan. Indien ik niet vier broeders kan hebben doch drie dan is drie beter dan niets". Curtin zeide, dat de consultaties tussen de delen van het Imperium veel beter zijn dan vóór de oorlog en hij hoopte, dat zij na de oorlog nog zullen verbeteren. Ook hoopte hij, dat de Premiers vaker bijeen zouden komen zoals nu. Voorts zeide hij, dat een diepgaande studie moet worden gemaakt van de dingen, die het Imperium raken door het Secretariaat, zodat bij geval van regeringsverandering in de Dominions volledige inlichtingen ter beschikking zullen staan van de nieuwe leiders (Londen, (AP) 4.5).

GEBEDSDAG NEW YORK.

Gouverneur Dewey van de staat New York heeft de Invasiedag tot gebedsdag verklaard, waarop den almachtigen God gebeden zal worden voor het succes van onze gewapende macht en de bewaring van onze dappere strijders. „Ik zou voorts willen voorstellen, aldus de Gouverneur, dat de geestelijkheid van de staat New York speciale maatregelen treffe om het volk op die dag op te wekken tot kerkgang."

OFFENSIEF IN ITALIË VERWACHT.

„Il Corrière", een nieuwsblad te Napels, en vijandelijke bronnen voorspelden dat spoedig verrichtingen op grote schaal in Italië zullen plaats vinden. Niettegenstaande de censuur, welke bespiegelingen over toekomstige verrichtingen verbiedt, verklaarde „Il Corrière", dat er in Italië een „koortsachtige activiteit" heerst in voorbereiding van grote operaties en voorspelde het blad, dat de aanvallen in dit krijgsgebied zullen samenvallen met de invasie in West-Europa en een nieuw Russisch offensief. De radio van Rome, welke onder Duits toezicht staat, rapporteerde, dat de Geallieerden in Italië „voortdurend versterkingen in manschappen en materiaal ontvangen". „Deze voorbereidingen zijn op ongewone schaal en tonen duidelijk aan, dat de vijand van plan is een nieuwe aanval te openen", zeide het blad. „De voorbereidende phase schijnt ten einde te zijn" (Geallieerd Hoofdkwartier te Napels, (AP) 4.5).

MEVROUW ALFRED SMITH OVERLEDEN.

Mevrouw Alfred E. Smith, echtgenote van den vroegeren gouverneur van de staat New York, is aan longontsteking overleden. Haar man, thans president van het Empire State Building, is viermaal gouverneur van New York geweest, was candidaat voor het presidentschap in 1926, winnaar van de Laetare Medaille, die op Laetare-Zondag door de Notre Dame Universiteit wordt uitgereikt aan leken, die zich bijzonder verdienstelijk maken voor staat en kerk.

MRKONJICGRAD OMSINGELD.

Het communiqué van Tito deelde mede, dat de Partijgenoten de Joegoslavische stad Mrkonjicgrad omsingeld hebben en thans het Duitse garnizoen belegeren dat krachtig tegenstand biedt. Het oorlogsbulletin voegde hieraan toe, dat eenheden der Partijgenoten ook Uzice zijn binnengedrongen op 120 kilometer ten Westen van Serajewo aan de hoofdspoorlijn naar Sofia. Zij vernielden het station van de stad en doodden vele vijandelijke troepen. Tito's manschappen gingen ook over tot een tegenaanval in Slavonië nabij Vokin en dwongen de Duitsers en Ustasji's tot een terugtocht. (Londen, (AP) 5.5).

ONTRUIMING VAN TIMISOARA?

De Hongaarse radio deelde mede, dat de Roemeense regering opdracht heeft gegeven tot de ontruiming van Timisoara, hoofdstad van de provincie Banat op ongeveer 40 kilometer van de Joegoslavische grens (New York, (AP) 4.5).

VERLOVING.

Kathleen Kennedy, dochter van den voormaligen ambassadeur Joseph Kennedy, heeft zich verloofd met Lord Hartington, den oudsten zoon van den Hertog van Devonshire. (Dit betekent, dat deze fameuze hertogstitel zeer vermoedelijk op katholieken zal overgaan in de toekomst, want mejuffrouw Kennedy is katholiek — Red.)

RECTOREN ONTSLAGEN.

De fascistische marionettenregering heeft de rectoren van tien der meest belangrijke universiteiten en twee van de leidende technische scholen in het door de Duitsers bezette deel van Italië ontslagen, volgens het Zwitserse Telegraafagentschap. Het agentschap zeide, dat de Rectoren van de Universiteiten van Bologna, Florence, Genua, Milaan, Pavia, Pisa, Padova, Turijn, Triëst en Venetië en van de polytechnische scholen van Milaan en Turijn ontslagen zijn (New York, (AP) 4.5).

NOORDAMERIKAANS RAKETKANON.

Het nieuwe raket-kanon dat door het Noordamerikaanse leger gemaakt is, is dermate in trek, dat $ 35.000.000 besteed zullen worden om het nog te verbeteren (Washington, (AP) 5.5).

RITMAN VERMOORD.

De politie-officier Willem Ritman, lid van de NSB is in de buurt van Velzen door patriotten om het leven gebracht.

ONS KONINKRIJK.

EEN ONTSNAPPING.

Vijf jonge Nederlanders, die aan de Duitsers ontkwamen en na in Frankrijk en Spanje in concentratiekampen te hebben gezeten in New York aankwamen, zijn van daar naar Engeland vertrokken. Zij waren eregasten aan een noenmaal dat werd aangeboden te New York door het City Defense Recreation Committee Zij vertelden hun avonturen aan een berichtgever van World Telegram.

Een van hen verklaarde, dat hij te Berlijn in een oorlogsfabriek werkte met 600 andere Nederlanders en waar een totale staf van 80.000 arbeiders was. Drie vierden ervan waren tot arbeid gedwongen. Na twee maanden hard werken en weinig eten, wrede behandeling en ongustige levensvoorwaarden pakten hij en een vriend hun hebben en houden bij elkaar en trokken er van door. „Niemand hield ons tegen", verklaarde hij, „wij wandelden gewoon naar buiten, alsof wij opdracht hadden ergens anders heen te gaan en niet een van de nazie-wachten zei ons een woord. Indien wij op de een of andere gecompliceerde wijze er tussen waren gegaan, hadden ze ons waarschijnlijk doodgeschoten. Wij hadden zowat voor 20 dollars in marken en kochten een kaartje naar Keulen. Daar verkochten wij onze bagage voor een waarde van 50 dollar. Voortdurend werden de papieren nagezien, maar er zijn zoveel vreemdelingen in Duitsland dat wij er doortheen konden slippen". Beiden kwamen in Frankrijk terecht, maar naar Spanje gaan bleek niet zo gemakkelijk. Bij de eerste poging werden zij betrapt en in een Frans concentratiekamp geplaatst. Bij de tweede poging, nadat zij ontsnapt waren uit het eerste kamp, werden zij weer betrapt en 13 weken opgesloten in een concentratiekamp: Men liet hen vrij op belofte, dat zij weerkeerden naar hun vaderland. Vrijgelaten ontkwamen zij in aanraking met de ondergrondse beweging in Frankrijk, die hun geld verschafte: zij raakten inderdaad over de Spaanse grens, maar werden hier aangehouden en in een Spaanse gevangenis opgesloten. „Wij moesten om 8 uur opstaan, maar zo wij dat niet onmiddellijk deden, werden wij het bed uit geslagen", verklaarde de verteller. Het eten was er zeer slecht en de kleding niet berekend voor werk in de open lucht. Des morgens kregen de gevangenen zwarte koffie, daarna werden aardappelen geschild: het noenmaal was een bord soep en per dag werd 200 gram brood verstrekt". Na vrijlating gingen zij over Jamaica naar Noord-Amerika. (Aneta)

ELF DAPPERE GEMEENTE-BEAMBTEN.

Elf gemeente-beambten van Hengelo zijn voor het kantongerecht verschenen omdat zij geweigerd hadden gevolg te geven aan de oproep van den burgemeester om deel te nemen aan een vergadering, waarop de „Nederlandse Volksdiensten" uiteengezet zouden worden. Het vonnis is nog niet geveld (Aneta)

MGR. VERRIET OP ST. EUSTATIUS.

Woensdag om 13.30 uur is Zijne Hoogwaardige Excellentie Monseigneur Petrus I. Verriet O.P., Apostolisch Vicarius van Curaçao, na een zeer moeilijke landing, op St. Eustatius aangekomen. Zijne Hoogwaardige Excellentie werd vergezeld door Pastoor T. Bartel O.P. en Pastoor P. Bruno Boradori O.P. Op St. Eustatius werd Zijne Hoogwaardige Excellentie verwelkomd door Pastoor P. Willibrordus M. van Teeffelen O.P.

De Londense Theaters

door

GEORGE EDINGER.

Van alle hoofdsteden is Londen de bekendste om zijn theaterwijk.

In plaats van overal verspreid in de stad, staan de voornaamste Londense schouwburgen, sinds het ontstaan van het Engelse drama in de dagen van Shakespeare, in één buurt bijeen.

Thans staan zij alle in de streek die ze van de zeventiende eeuw af bezet hebben, binnen een straal van ongeveer één kilometer, die zich uitstrekt van de winkelwijk in Piccadilly af tot aan het zakenkwartier bij Temple Bar.

Een gevolg hiervan is natuurlijk dat de Engelse toneelschrijvers, schouwburg-directeurs, acteurs en amateurs van het drama altijd in dezelfde plaatsen samenkwamen, en dat de clubs, artistenfoyers en restaurants van de theaterwijk de traditie bevatten die zo dierbaar is aan den Engelsman.

Hier treft men David Garricks stoel aan, daar de tafel waar Oscar Wilde zijn bewonderaars stom van verbazing deed staan: ergens anders weer de hoek waar Bernard Shaw zijn eerste critieke opstellen samenstelde. En tussen deze concrete overblijfselen vloeit de ontembare geest van Londens theaterhoek even levenslustig voort in deze ijzeren eeuw. Maar van al deze blijvende symbolen van het verleden die teruggaan tot aan William Shakespeare zijn de schouwburgen zelf de meest sprekende. Er zijn er nog steeds enkele bij die recht hebben op het predicaat „Koninklijke". Misschien is de merkwaardigste van alle wel Drury Lane, waar thans de instelling die belast is met het organiseren van de ontspanning en ontwikkeling van de strijdkrachten zeer gepast haar hoofdkwartier heeft opgeslagen.

Drury Lane.

In 1672, toen de toneelgezelschappen onderhouden werden door edele beschermers, werd Drury Lane de schouwburg van beschermelingen van Koning Karel II.

Sindsdien hebben vier theaters op die plaats gestaan. Men volgt daar nog de oude regelingen: het dienstdoend personeel draagt nog steeds de rode Koninklijke livrei, de Zaal is nog steeds verdeeld in „King's side" en „Duke's side" naar de plaatsen waar Koning Karel II en zijn broer, de Hertog van York hun loges hadden. Bijna elke Engelse acteur of actrice heeft op de planken van „Lane" gestaan.

Maar er zijn enkele namen die bizonder verbonden zijn aan de plaats: Mevrouw Siddons wier Juliet-rol Nelson zozeer in verrukking bracht en die de geest van Sir Joshua Reynolds inspireerde; Richard Brinsley Sheridan, directeur van „Lane" en schrijver van „Rivals" en Thesaurier van de vloot die Napoleon versloeg: David Garrick, de prins der Engelse toneelspelers, die de wereld de genie van Shakespeare leerde bewonderen in de jaren vóór de Franse Revolutie; en vooral, Nell Gwynne, het sinaasappelmeisje, „sweet Nell of Old Drury" die het hart van Koning Karel II stal en hem er toe bracht om de eerste voorzieningen te treffen voor oude soldaten en matrozen te Chelsea Hospital en te Greenwich.

Het was Sir Christopher Wren, de architect van de Kathedraal van St. Paul, die ook het ontwerp maakte voor het eerste Drury Lane theater, en ofschoon de tegenwoordige Drury Lane van 1812 dateert is het geflankeerd door een zuilengang die twintig jaar jonger is.

Dit theater heeft nog steeds de atmosfeer van de zeventiende eeuw over zich, waaraan iedere bezoeker van Londen hulde brengt.

Covent Garden.

Een eindje verder staat zijn traditionele rivaal nl. Covent Garden, die het meest bekend is om zijn operas, „maar misschien nog meer om de vertolking van Hamlet door een jongen toneelspeler, Betty, voor wien niemand minder dan William Pitt eens een zitting van het cabinet verdaagde.

Dit gebeurde in 1804, tijdens de crisis van Groot Britannië's dodelijke strijd tegen Napoleon, toen het land open lag voor invasie en alleen stond tegen de wereld.

Covent Garden werd in 1733 gebouwd en Handel leidde er zijn operas. Het tegenwoordige bouwwerk is echter slechts negentig jaar oud, het is het derde theater dat op die plaats gebouwd werd.

Van 1737 tot 1843 hadden deze twee instellingen feitelijk de monopolie van het drama. Andere schouwburgen kregen slechts vergunning tot het geven van „muziek-uitvoeringen".

Maar de concurrenten wisten hier wel een middel tegen. Zij lieten bijvoorbeeld een van de figuren uit een stuk van Shakespeare een paar stukjes zingen en beweerden dan dat het een „muziek-uitvoering" was, want van het begin af was er scherpe concurrentie.

Hagmarket.

Drury Lane zelf heeft niet meer geschiedenis dan het theater bij de Haymarket, waar onlangs elke avond de strijdkrachten van vele landen zich verzamelden om te genieten van Bernard Shaws „Doctors Dilemma" en van Congreves „Love for Love". De beroemde Engelse karakterspeler Sir Squire Bancroft bezat dit theater gedurende zijn gouden tijdperk bij het eind van de vorige eeuw. Sir Herbert Tree gebruikte het voor de eerste opvoeringen van Shakespeare op de „grand manner". Maar de roem van de plaats is van vroegere datum. Haymarket theater is een smaakvol en waardig gebouw uitgevoerd in wit en goud met een door zuilen geschraagde portiek tussen al die grote handels gebouwen van de twintigste eeuw. Het werd gebouwd in 1821 door Nash, een van de meest bekende Engelse stadsarchitecten.

Lyceum.

Het uitbreken van de oorlog was de oorzaak dat een van de oudste theaters van Londen „het Lyceum" niet afgebroken werd. Onlangs werd „Lycenne" overgegeven aan het melodrama van het soort dat men op het Europese vasteland alleen in het Porte St. Martin theater te Parijs verwacht.

Het Lyceum, dat gebouwd werd in 1812 beleefde grote dagen toen Henry Irving een revolutie teweegbracht in het begrip „Shylock" en de komische schurk van Venetië maakte tot een roerenden en grootsen figuur. Zijn „Portia" was de welbekende toneelspeelster Ellen Terry.

St. James.

Het sepciale genre dat men „drawing room comedy" noemt en waarin het Engelse toneel steeds ongeëvenaard is geweest, is speciaal verbonden aan het St. James theater, dat dateert van 1835.

Onlangs nog werd „A month in the country" van Turgenev daar voor een volle zaal gespeeld. Misschien zullen meer mensen bij het zien van St. James Theatre denken aan de dagen waarin Oscar Wilde, de meest veeleisende toneelschrijver, telkens ruzie had over de beste manier van opkomen, met Sir George Alexander, de onnavolgbare acteur-directeur van het einde van de negentiende eeuw.

Rachel speelde er en Sarah Bernhardt en de plaats is nog vol herinneringen aan Bernard Shaw en John Galsworthy.

Niemand heeft nog ooit een poging gewaagd om de gehele geschiedenis van de Londense schouwburgen te vertellen. De avonden vol spanning die gedurende de twee laatste oorlogen in al deze theaters doorgebracht zijn, zijn er een zeer waardig onderwerp voor.

Sadler's Wells.

Maar men zal misschien opmerken dat een van de oude theaters dat zijn roem vlak na de laatste wereldoorlog herkreeg, de enigste is die een half uur lopen van de „theaterwijk" gelegen is. Dit is het theater Sadler's Wells.

In 1684 stieten werklui, die op een stuk grond dat aan een zekere Sadler, toebehoorde, op een bron die beroemd was geweest om haar geneeskrachtige eigenschappen toen zij in de dertiende eeuw toebehoorde aan de Commanderij van de St. Jansridders. Spoedig gingen de Londenaars er in grote getale naar toe zowel om de baden te nemen als om zich te verpozen. In het theater dat op die plaats verrees heeft Joseph Grimaldi van het Koninklijk Huis van Monaco, die de rol en de traditionele dracht van den Clown schiep, zeer veel toehoorders getrokken gedurende de Napoleontische oorlogen. Hij was de eerste van alle toneelspelers die op de gelukkige gedachte kwam om zijn toehoorders het refrein te doen meezingen.

Salder's Wells, dat juist voor het uitbreken van de oorlog geheel verbouwd werd, is het centrum geworden van de Engelse opera en van het ballet.

Ofschoon het theater bij het uitbreken van de oorlog gesloten werd, hebben zijn opera- en balletgezelschappen het hele land door voor de strijdkrachten en de oorlogs-arbeiders gespeeld.

In het tegenwoordige theater is maar weinig van het oorspronkelijk gebouw te bespeuren, maar achter de parterre kan men nog steeds de bron zien en het water proeven, die tien generaties van Londenaars aangetrokken hebben, die zochten naar ontspanning en vermaak.

WERELDNIEUWS.

JAPANS DUIDELIJKSTE TAAL.

Volgens mededelingen, welke onlangs op het C.I.P. bureau te New York werden gedaan door den in België geboren, maar genaturaliseerden Chinesen priester Rev. Charles Meeus, heeft Japan op meer dan onmenselijke wijze huis gehouden onder de Chinezen, die woonden in de landstreek, waar Doolittle's vliegers geland waren, nadat zij Tokio hadden gebombardeerd.

Er zijn toen volgens Pater Meeus 25.000 Chinese boeren vermoord, 150 steden en ontelbare dorpen verwoest. Hierbij heeft men geen onderscheid gemaakt tussen Confusiaanse tempels en tempels der voorvaderen, Katholieke en Protestantse Kerken.

De verwoestingen tarten elke beschrijving. Een film, die daarvan door Pater Meeus werd gemaakt, verschaft daarover documentatie, welke het nageslacht tot in de verre toekomst zal doen huiveren.

Scholen en hospitalen werden eveneens verwoest, en dit geschiedde niet van de lucht uit, maar alles werd in koelen bloede en volgens een voorbereid plan met de hand uitgevoerd. En dit beschouwe men ook in verband met het feit, dat de Japanners op de puinen der kerken herhaaldelijk de woorden schreven: „Christus is verslagen".

Wat moeten wij hiervan denken?

Officieel onderhoudt Japan belaat geen gelegenheid voorbijgaan zijn eerbied voor de Christelijke godsdienst te betuigen als dat in de Japanse kraam te pas komt. De Japanse Radio zwetst over de hulp, die Katholieke Japanners op de Philippijnen aan de katholieke bevolking verlenen. Moest men hen geloven, dan zijn het juist deze katholieke Japanners, die het katholicisme in de Philippijnen nu eens op peil zullen gaan brengen. Wanneer men echter let op wat in andere streken van het Verre Oosten gebeurt, nl. dat men daar de missionarissen deporteert en interneert, zoals bijna met allen in Nederlands-Indië het geval schijnt te zijn, dan vraagt men zich af wat er van die Japanse dubbelzinnigheid gedacht moet worden.

Het antwoord, dat zij zelf daarop weer klaar hebben, is bekend: zij willen slechts de Europese invloed uitroeien, ook in de Missie. Tegen de Missie zelf hebben zij echter niets.

Natuurlijk is dat taal, welke berekend is op export. Maar de taal, die men door de soldaten laat schrijven op de verwoeste Chinese Kerken is voor inwendig gebruik. En juist daarop komt het aan. Het is juist daarom dat de woorden „Christus is verslagen" onze belangstelling verdienen.

Ja, dat hebben de Japanners niet alleen gedacht. De dag zal komen, dat Juliaan de Afvallige ook een Japansen navolger vindt, die zijn bloed ten hemel werpt met de bittere erkenning: „Gij hebt overwonnen, Galilaeër."

Majoor Mommersteeg.

MANIFEST VAN HET ONAFHANKELIJKHEIDS-FRONT.

In een ondergronds manifest heeft de geheime organisatie, die in bezet België onder de naam van „Onafhankelijkheidsfront" is gekend, de volgende oproep tot zijn leden gericht:

„De actie der patriotten moet hoe langer hoe meer een vaste vorm aannemen. Het grote vraagstuk, dat thans de aandacht van alle patriotten vergt, is de werkelijke hulp, die aan de weerspannigen tegenover de gedwongen arbeid moet worden verleend, zomede de organisatie van deze weerspannigen in een machtig geheim leger, dat zich niet tevreden stelt met op de aangeduide dag en op het vastgestelde uur op te treden, maar dat reeds nu aan het werk is om de oorlogsmachine van den vijand achter het front te ontredderen en te verlammen. Het is ruim een jaar geleden, dat het Onafhankelijkheidsfront het sein tot de strijd tegen de deportatie heeft gegeven. Van nu af aan is deze strijd in een nieuw stadium getreden. Alle Belgische werklieden hebben beseft hoezeer ons wachtwoord „Vertrekt niet naar Duitsland" gewettigd was en ingegeven werd niet enkel door een werkelijk patriottisme, maar ook door het diepe begrijpen der belangen van het land en van de werklieden zelf. Alle mannen, die deze naam waardig zijn, weigerden aan de oproepingsbrieven van de „Werbestellen" gevolg te geven.

Tienduizenden Belgen leven thans in het verborgen. Buitendien keren de werklieden, die met verlof uit Duitsland komen, niet meer naar dit land terug. Zij maken in België een ontzaglijk leger uit, dat bezig is zich te organiseren.

Onze plicht gebiedt ons niet enkel deze mannen te helpen, te voeden en te huisvesten, doch ook hen in geduchte krijgsscharen te groeperen."

Kerkberichten.

Week van 7 Mei t/m 13 Mei

Zo.: Derde Zondag na het Octaaf van Pasen.

Di.: H. Gregorius van Nazianse.

De gelovigen worden dringend verzocht om zoveel mogelijk 's morgens na de H. Mis of 's middags te komen biechten.

CATHEDRALE ST. ANNA-KERK.
Otrabanda.

Pastoor: M. J. v.d. Elsen O.P., tel. 1507.

Zondag:

5.30 H. Mis.
7.30 Kindermis.
9.— Hoogmis
19.— Lof.

Weekdagen:

6.— en 6.30 H. Mis.
Iedere avond om 19 uur Rozenhoedje.
Do.: 7.— Congregatie voor de meisjes.
19.— Lof.
Biechten: 's morgens na de H. Mis, op verzoek en na 16 uur.

H. ROZENKRANSKERK,
Pietermaai.

Pastoor: C. v.d. Looy, O.P., tel. 2170.
spreekuren: 8 uur en 19.45 uur.

Zondag:

5.30 H. Mis.
7.— H. Mis.
8.— Kindermis.
9.— Hoogmis
19.— Lof

Weekdagen:

5.30 H. Mis (beh. Za.).
6.— en 6.30 H. Mis.
Di.: 6.45 Congregatie voor de meisjes.
Vr.: 6.— Gezongen H. Mis voor de vrede
Za.: 6.—, 6.30 en 7 H. Missen Iedere dag om 19 uur Rozenhoedje voor de vrede.
Biechten: Na de H. Mis, iedere dag tussen 16 en 18 uur, en 's avonds na Rozenhoedje.

H. FAMILIE-KERK, San Mateo.
Pastoor: Th. Exler O.P. tel. 2413.

Zondag:

5.— H.Mis.
6.15 H. Communie uitreiken.
6.30 H. Mis.
7.45 Kindermis.
9.— Hoogmis
19.— Lof

Weekdagen:

6.— en 6.30 H. Mis.
Di.: 8.— H. Mis met preek.
Wo.: 6.30 gezongen H. Mis.
Do.: 6.30 Congregatie voor de meisjes.
19. —Aanbidding voor de vrouwen.
Za.: 6.30 Gezongen H. Mis.
Biechten: na Lof. Zaterdag de gehele dag.
Iedere 2e en 4e Zondag van de maand Predicatie in het Nederlands.

KERK O.L.V. VAN DE BERG CARMEL,
Groot Kwartier.

Pastoor P. Elie O.P., tel. 1967.
spreekuur: 8 — 10 uur, Zon-, feest- en weekdagen.

Zondag:

5.— H.Mis.
7.— Kindermis.
8.30 Gezongen H. Mis door Nederlands Mannenkoor.
17.— Lof
Weekdagen: 6.30 H. Mis (behalve Zaterdag).
Za.: 7.— Kindermis
Biechten: elke dag na H. Mis en Zaterdagmiddag.

KERK VAN HET H. HART,
Janwé.

Pastoor A. C. de Valk O.P., tel. 2365, spreekuur: 7 — 9 uur behalve Zondag.

Zondag:

5.30 H. Mis.
8.30 Hoogmis.
19.— Lof.
Weekdagen: 6.30 H. Mis (behalve Zaterdag).
Vr.: 7.— Gezongen H. Mis.
Za.: 7.— Kindermis
Biechten: elke dag na H. Mis tot 9 uur. **Za.** van 16 tot 18 uur.

H. TERESIA-KERK, Juicio,

Pastoor H. Penninx O.P. tel. 1367 spreekuur 7 — 9 uur (behalve Zondag).

Zondag:

5.— H.Mis.
8.— Hoogmis
19.— Lof
Weekdagen: 6.30 H. Mis (behalve Zaterdag).
Za.: 7.— Kindermis
Biechten: 's morgens na H. Mis tot 8 uur; Zaterdag van 16 — 19 uur.

KAPEL ST. MARTINUS-GESTICHT.

Zo.: 7.— H. Mis; 16 — Lof.
Weekd. 6.— H. Mis.
Di.: 16.— Lof.
Do.: 17 tot 18 uur Aanbidding voor de vrede.

KERK H. FRANCISCUS VAN ASSISIE, Oranjestad — Aruba.

Pastoor Th. Bartel O.P. tel. 34; spreekuren: alle weekdagen van 7.15 — 8.15 uur, alsmede om 10 uur en om 18.30 behalve 's Zaterdags.

Zondag:

5.30 H. Mis.
7.30 Kindermis.
8.45 Hoogmis.
18.30 Lof.

Journalistiek Leven in Curaçao.

53.

HOOFDSTUK VIII. DE JOURNALIST EN CURAÇAO.

De bodem der Curaçaose eilanden is vruchtbaar. Hoe dor de aanblik in de droge tijd ook zij, hoe bruin en verdroogd alles er uitzie, nog zijn de eerste droppels van de regen niet gevallen of het groen ontspruit aan de knoppen, het gras schiet op uit de bodem, de bloemen tooien de velden en groeien als de orchideeën van de Christoffelberg tot in de oksels der bomen. In de natuur is dit zo, maar ook in het rijk der mensen, die onze eilanden bewonen. Het was een Engelsman, die de journalistiek op St. Eustatius is begonnen, een Schot deed het op Curaçao als wilde de historie reeds het bondgenootschap beklemtonen, dat in weerwil van een reeks oorlogen immer bestaan heeft tussen de zo verwante volken van het Britse en Nederlandse rijk.

Venezolanen, zonen van dat andere volk dat wel geschillen had met het onze, maar dat evenals ons volk zich der tirannie ontworstelde om als moderne staat zijn plaats tussen de natiën in te nemen, — Venezolanen vonden op Curaçao gelegenheid om te schrijven en te drukken. De eigen kinderen van Curaçao zwegen als de kiemen, die immer sluimeren in de grond van onze eilanden.

Maar nog had op 1 Januari 1866 het nieuwe regeringsreglement in artikel 8 niet afgekondigd „Niemand heeft vooraf verlof nodig om door de drukpers gedachten of gevoelens te openbaren", of de spruiten wiesen uit de bodem. Het was jong gewas, bruisend van leven, zonder regelmaat nog of zelfbeperking, die eigenschap die wel bijna nergens zo als in de Pers noodzakelijk is wil zij niet misbruikt worden voor de eigen persoonlijke sympathieën of antipathieën.

Elke gebeurtenis had bovendien een nieuw blad ten gevolge. Elke vereniging gaf haar eigen blaadje uit en elke club wilde een eigen orgaan.

Vanzelfsprekend hebben deze blaadjes en organen — er zijn zeer goede bij, vooral onder die van de laatste jaren — weinig of niets met journalistiek te maken. Wendt men zich tot de eigenlijke Pers, dan treft den waarnemer terstond het verschijnsel, dat ook in andere landen valt waar te nemen, dat zo vaak dezelfde namen terugkeren.

Curaçao vertoont op dit opzicht een sterker lijn dan Aruba, waar de journalistiek steeds een zwak punt is geweest.

Naar hun gezindheid vertoont elk gezindte ongeveer evengrote vitaliteit, hetgeen des te merkwaardiger is, omdat bijvoorbeeld het katholieke volksdeel juist in de wordingstijd der Curaçaose journalistiek nog in vele opzichten achter stond bij de rest der bevolking.

Namen, die men telkens weer aantreft in de journalistieke historie zou men ongeveer als volgt kunnen rangschikken. Men dient hierbij evenwel in het oog te houden, dat onder de groep Protestanten zeer zeker mensen waren, die door rechtzinnige Protestanten niet tot de hunnen gerekend zouden worden.

Schrijvers.

Schrijvers en schrijfsters van Curaçaose oorsprong zijn dan:

Bij de **Protestanten:**

Conn, Catherine
Evertsz, N. J.
Grünings, Willem C. (Sjon Wiwi)
Henriquez, Ch. J.
Pijpers, Antoine J.
Prince, J. B.
Statius Muller, A. G.
Walle, H. A. van de

Onder de **Katholieken** tellen onder de hunnen:

Corsen, James Sieckman
Hoyer, Willem Manuel („Wein")
Huyke, J.M.
Kroon, W. E.
Muller, J.
Pijpers, Antoine J.
Rib, J. T.
Römer, M. M.
Römer, René F.
Sintiago, A. E.
Vlieg, G. C.
Wolfschoon, A. A.

Bij de **Joden** vindt men:

Capriles, Manrique
Chumaceiro, David Mendes
Henriquez, S. C.
Jesurun Dzn., A.
Jesurun, Dr. A. D.
Jesurun, B. A.
Lopez Henriquez, Emilio
Lopez Penha, A. Z.
Salas, David Dario

Redacteuren.

Redacteuren, meestal tevens uitgevers, waren:

Protestanten:

Aumaillon, Hipólito
Beaujon, Jacob W. S.
Berkel, J. B. van
Gorsira, Carel
Gorsira, Pieter Carel
Grünings, Willem C. (Sjon Wiwi).
Jonckheer, Gebroeders Johannes H. Ferdinand F. en Willem A
Meyer, Casten David en zijn zonen Eduard en Johan Frederik
Gerlijn Meyer
Neuman, C. J.
Neuman, J. F.
Neuman, J. P. E.
Sasso, P.M.
Suarez, Jorge Bartolomeo
Vinck, Gerrit Karel
Zalm, Douwe
Zalm, Otto

Katholieken:

Casiano, Constan
Corsen, Joseph Sieckman
Cras, Otto
Ernst, Guillermo
Evertsz, C.
Evertsz, M.
Fidanque, Johan
Flores, Isaac
Groot, J. A. L. A. de
Henriquez, T.
Isernia, J. J.
Jongh, J. D. de
Kramer Palm, J Camilio
Pool, John de
Ponce, Alfredo
Ponce, Gustavo
Römer, Ernesto H.
Salcedo, Lucien

Wordt vervolgd.